

Factsheet

Verdrinking bij kinderen in Nederland 2010-2020

Introductie

Verdrinking blijft een belangrijke en dikwijls vermijdbare oorzaak van overlijden van kinderen in Nederland. Het aantal kinderen dat overlijdt na verdrinking wordt jaarlijks geregistreerd door het CBS (Centraal Bureau voor de Statistiek). Tot nu toe was echter onbekend hoeveel kinderen in Nederland jaarlijks 'verdrinken' zonder fatale afloop. De medische definitie voor 'verdrinking' wijkt af van het algemeen Nederlands taalgebruik van dit woord, dat wil zeggen dat in deze context met 'verdrinking' wordt bedoeld: *het proces waarbij een kind met neus en mond onder water komt en hierdoor ademhalingsmoeilijkheden krijgt*. Dit proces van verdrinking kan een kind, als het tijdig gered wordt uit het water, overleven zonder restschade, maar een kind kan hieraan ook overlijden. Het gebruik van het woord 'verdrinking' is in deze vergelijkbaar met het woord 'auto-ongeluk', als je een auto-ongeluk hebt gehad, kun je hier ongeschonden uit komen, maar je kunt hieraan ook overlijden.

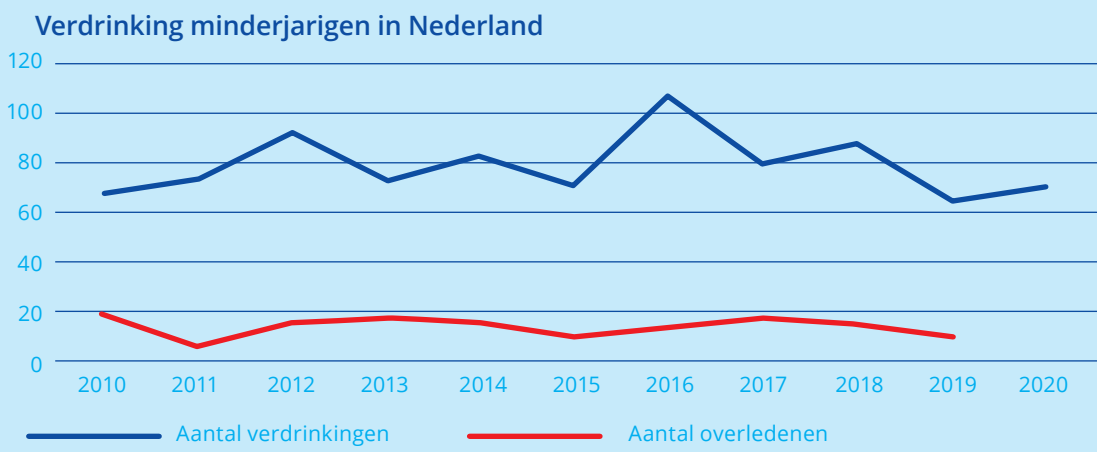
Door verzamelde data van alle Nederlandse ziekenhuizen te onderzoeken, hebben we nu voor het eerst een beeld van het totaal aantal verdrinkingen bij kinderen. De gegevens hiervan worden gepresenteerd in deze factsheet.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Aantal verdrinkingen	67	73	92	72	82	70	106	79	87	64	70
Aantal kinder IC opnamen	24	17	25	22	24	17	26				
Aantal overledenen	19	5	15	17	15	9	13	17	14	9	

Tabel 1. Aantal verdrinkingen, intensive care opnames en overlijdens na verdrinking van minderjarigen (0-20 jaar) in Nederland van 2010-2020

Bevindingen

- **Gemiddeld** vinden er **per jaar 78 verdrinkingen**, met en zonder fatale uitkomst, van **kinderen** plaats in Nederland. Bron: DHD gegevens
- Er is **geen daling** zichtbaar **van het totaal aantal verdrinkingen van kinderen** in Nederland in de afgelopen 10 jaar. Ook het **aantal kinderen** dat **overlijdt** ten gevolge van een verdrinking is de afgelopen 10 jaar **niet** verder **gedaald**. Bron: DHD gegevens, statistieken CBS
- Bijna **een op de drie kinderen** komt **na verdrinking** terecht op de **kinder intensive care**. Bron: DHD gegevens, PICE
- **Meer dan de helft** van de kinderen die overlijdt na verdrinking, **overlijdt vóór aankomst in het ziekenhuis of op de afdeling spoedeisende hulp**, omdat de reanimatie niet succesvol was. Bron: DHD gegevens, statistieken CBS
- **Driekwart van de kinderen** die een **verdrinking** doormaakt is tussen **0 en 5 jaar oud**. **Nagenoeg 90%** is tussen **0 en 10 jaar oud**. Deze verdelingen gelden ook voor de verdrinkingen met fatale afloop. Bron: DHD gegevens
- **Een op de zes kinderen** die een **verdrinking** doormaakt, **overlijdt** aan de gevolgen hiervan. Bron: DHD gegevens, statistieken CBS
- **Jaarlijks overlijden** er gemiddeld **13 kinderen en jongeren** tot een leeftijd van 20 jaar ten gevolge van **verdrinking** in Nederland. Bron: DHD gegevens, statistieken CBS

Grafiek 1. Totale aantallen verdrinking minderjarigen in Nederland 2010-2020

Auteurs

- Drs. Caroline Hartdorff, kinderarts-intensivist Emma Kinderziekenhuis, Amsterdam UMC en forensisch arts aandachtsgebied minderjarigen (NFI)
- Drs. Joke Kieboom, kinderarts-intensivist, Beatrix Kinderziekenhuis, Universitair Medisch Centrum Groningen
- Rosalie Schreiner, student geneeskunde Rijksuniversiteit Groningen
- Jarno Hilhorst MSc, kennis-/projectmanager Nationale Raad Zwemveiligheid

Bronnen

1. Datagegevens van stichting DHD, gebaseerd op coderingen van de ziekenhuizen: 'Aantallen opnamen van kinderen in een ziekenhuis in Nederland na een verdrinkingsincident tussen 2010 en 2020'
2. Pediatric Intensive Care Evaluation (PICE) database
3. Centraal Bureau voor de Statistiek (2020). Overledenen; belangrijke doodsoorzaken (lange lijst), leeftijd, geslacht. Beschikbaar via https://opendata.cbs.nl/statline/#/CBS/nl/dataset/7052_95/table?fromstatweb. Bezocht op 09-07-2021